

תורה שבעל-פה

בית, חינוך ומשפחה — יחידה לעולים חדשים

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה ורבע.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון	—	(16x4)	—	64	נקודות
פרק שני	—	(12x3)	—	36	נקודות
פרק שלישי	—	(12x3)	—	36	נקודות
או:					
סה"כ	—			100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראות מיוחדות: אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמוחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

המשך מעבר לדף ◀

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון (64 נקודות)

ענה על ארבע מהשאלות 1-5 (לכל שאלה – 16 נקודות).

1. יצרים ואיסור ייחוד

- א. מה התועלת שיש ביצר הרע? (6 נקודות)
- ב. "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם" (במדבר, ט"ו, ל"ט). מדוע אסור להסתכל במראות לא צנועים? (6 נקודות)
- ג. גבר ואישה נמצאים לבדם בחדר. מה עליהם לעשות כדי לא לעבור על איסור ייחוד? (4 נקודות)

2. היכרות ואירוסין

- א. (1) כתוב שתי מידות שבדק עָבַד אברהם בהתנהגות של רבקה ליד המעיין. (2) כתוב בהלכה שאסור לאדם לקדש אישה "עד שיראָנה". מדוע קבעו חכמים הלכה זו? (6 נקודות)
- ב. (1) בגמרא כתוב שהאמורא רב העניש ב"מכת מרדות" אדם שקידש אישה בשוק. הסבר את המונח "מכת מרדות", וכתוב מדוע נענש בעונש זה אדם שקידש אישה בשוק. (2) מה הם "אירוסין" בלשון ימינו, ומדוע גבר ואישה מאורסים עדיין אסורים זה על זה? (10 נקודות)

3. ברכת האירוסין וקריאת הכתובה

- א. חתן רשאי לברך את ברכת האירוסין, אולם ברוב קהילות ישראל נהוג שהרב הוא המברך אותה. כתוב נימוק אחד למנהג זה. (3 נקודות)
- ב. במשנה במסכת קידושין כתוב: "האישה נקנית". כתוב את ההבדל בין קניין של חפץ לקניין שבקידושי אישה. (8 נקודות)
- ג. באיזה שלב בחתונה נהוג לקרוא את הכתובה, ומדוע? (5 נקודות)

4. גירושין

א. מדוע הגירושין נעשים בגט כתוב וחתום, ולא די באמירה בעל פה? כתוב שני נימוקים.

(4 נקודות)

ב. (1) הסבר מדוע אפשר לכפות על אדם שנוהג באלימות כלפי אשתו לתת לה גט.

(2) כתוב מצב אחד נוסף שבו כופים על בעל לתת גט לאשתו.

(8 נקודות)

ג. כתוב שני עונשים שמטילים בימינו על בעל שמסרב לתת גט לאשתו. (4 נקודות)

5. חינוך ילדים

א. הרב חיים דוד הלוי כתב: "עיקר חינוך הבנים אינו בדברים בלבד או בזה שירכוש להם לולב

טלית ותפילין".

אם כן, מהו עיקר החינוך, לדעתו? (4 נקודות)

ב. "חנך לנער על פי דרכו" (משלי, כ"ב, ו') —

(1) מדוע חשוב לחנך ילדים דווקא כשהם צעירים?

(2) מה פירוש הביטוי "על פי דרכו"?

(12 נקודות)

◀ המשך בעמוד 4

עליך לענות על פרק שני או על פרק שלישי לפי התכנים שלמדת.

פרק שני (36 נקודות)

אם למדת **פרקים א-יא מהחוברת**, ענה על שלוש מהשאלות 6-9 (לכל שאלה – 12 נקודות)

6. עדי הקידושין ומנהגי החופה

- א. (1) מה העדים צריכים לעשות בזמן החופה?
- ב. (2) מהי מטרת העדות של עדים אלה?
- ג. (6 נקודות)
- ד. כתוב שני מנהגים במעמד החופה שקשורים לזיכרון ירושלים, וכתוב את טעמם. (6 נקודות)

7. בניית הבית

- א. איש ואישה נדרשים לרגישות הדדית רבה כדי שיהיה "שלום בית" בחיי הנישואין שלהם. כתוב שתי דוגמאות מן המקורות (הנהגה או הלכה) המבטאות רגישות זו. (6 נקודות)
- ב. על פי דברי הרב אליהו דסלר, קשר טוב בין איש לאשתו יהיה כאשר יגיעו שניהם ל"מעלת הנתינה".
- ג. מהי התרומה של "מעלת הנתינה" לביסוס קשר טוב בין בני הזוג? (6 נקודות)

8. טומאה וטהרה

- א. אילו שני תנאים נדרשים כדי שטבילה במקווה כשר תהיה כשרה? (4 נקודות)
- ב. כתוב שני טעמים רעיוניים לחובה של אישה לטבול במקווה. (8 נקודות)

9. מושגים ושאלות קצרות

- א. ענה בקצרה על שלושה מן הסעיפים א-ד (לכל סעיף – 4 נקודות)
- ב. מדוע קידושין נעשים בטבעת? כתוב שני טעמים (=הסברים) לכך.
- ג. באר והדגם את המושג "פסולי חיתון".
- ד. כתוב טעם רעיוני אחד לחובה של אישה נשואה לכסות את ראשה.
- ה. מדוע נאמר על אב שאינו מלמד את בנו אומנות "כאילו מלמדו ליסטות"?

המשך בעמוד 5

עליך לענות על פרק שני או על פרק שלישי לפי התכנים שלמדת.

פרק שלישי (36 נקודות)

אם למדת **פרקים א-ו, י-יד מהחבורת**, ענה על שלוש מהשאלות 10-13 (לכל שאלה — 12 נקודות)

10. עדי הקידושין ומנהגי החופה

- א. (1) מה העדים צריכים לעשות בזמן החופה?
 - ב. (2) מהי מטרת העדות של עדים אלה?
- (6 נקודות)
- ב. כתוב שני מנהגים במעמד החופה שקשורים לזיכרון ירושלים, וכתוב את טעמם. (6 נקודות)

11. בניית הבית

- א. איש ואישה נדרשים לרגישות הדדית רבה כדי שיהיה "שלום בית" בחיי הנישואין שלהם.
 - ב. כתוב שתי דוגמאות מן המקורות (הנהגה או הלכה) המבטאות רגישות זו. (6 נקודות)
- על פי דברי הרב אליהו דסלר, קשר טוב בין איש לאשתו יהיה כאשר יגיעו שניהם ל"מעלת הנתינה".
- מהי התרומה של "מעלת הנתינה" לביסוס קשר טוב בין בני הזוג? (6 נקודות)

12. התנהלות משפחה

- א. כשחכמים הציעו לרבי אלעזר בן עזריה להתמנות לנשיאות, הוא ביקש להתייעץ עם אשתו. מדוע? (6 נקודות)
- ב. מדוע חשוב שאב המשפחה יקבע עתים (=זמנים) לתורה? (6 נקודות)

13. מושגים ושאלות קצרות

- ענה בקצרה על שלושה מן הסעיפים א-ד (לכל סעיף — 4 נקודות)
- א. מדוע קידושין נעשים בטבעת? כתוב שני טעמים (=הסברים) לכך.
 - ב. באר והדגם את המושג "פסולי חיתון".
 - ג. פוסקים בני זמננו קבעו כי גם נשים חייבות ללמוד תורה. מדוע הן חייבות בכך?
 - ד. אילו שני תנאים נדרשים כדי שטבילה במקווה כשר תהיה כשרה?

בהצלחה!